

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra krizového řízení

**Společnost s ručením omezeným
po rekodifikaci soukromého práva**

Bakalářská práce

Limited company after private law recodification

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

JUDr. Aleš ZPĚVÁK, Ph.D.

AUTOR PRÁCE

František ZÍTKA

PRAHA
2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 15. 3. 2024

František ZÍTKA

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá společnostmi s ručením omezeným po rekodifikaci soukromého práva. Úvod práce je věnován krátkému historickému exkurzu do vývoje právní úpravy společností s ručením omezeným. Hlavní část práce popisuje proces založení a vznik společnosti dle platné právní úpravy v České republice. Dále se zabývá podnikáním obchodní korporace dle živnostenského zákona, zvláštních zákonů a popisuje rovněž založení společnosti ve Velké Británii. Na základě propojení úzce souvisejících právních předpisů zobrazuje práce celý proces založení vzniku obchodní korporace, včetně získání živnostenského oprávnění, a umožňuje získat základní orientaci v dané problematice.

KLÍČOVÁ SLOVA

společnost s ručením omezeným * vývoj právní úpravy * založení a vznik společnosti * podnikání dle živnostenského zákona

ANNOTATION

The bachelor thesis deals with limited company after the recodification of private law. The introduction of the thesis is devoted to a short historical excursus into the development of the legal regulation of limited companies. The main part of the thesis describes the process of establishment and formation of the company according to the current legislation in the Czech Republic. It also deals with the business activities of business corporations under the Trade Licensing Act, special laws and also describes the incorporation of a company in Great Britain. Based on the interconnection of closely related legal regulations, the work depicts the entire process of establishing a business corporation, including obtaining a trade licence, and provides a basic orientation in the given issue.

KEYWORDS

limited company * development of legislation * establishment and formation of the company * doing business under the Trade Licensing Act

OBSAH

ÚVOD.....	5
1. VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY SPOLEČNOSTI S R. O.	7
1.1 Právní úprava společnosti s r. o. v letech 1918-1989.....	7
1.2 Právní úprava společnosti s r. o. v letech 1990-2013.....	8
1.3 Právní úprava společnosti s r. o. od roku 2014	10
2. ZALOŽENÍ A VZNIK S. R. O. V ROCE 2023	11
2.1 Zakladatelské jednání	12
2.2 Vkladová povinnost	16
2.3 Název a sídlo společnosti s r. o.....	18
2.4 Orgány obchodní korporace.....	20
2.5 Statutární orgán	22
2.6 Valná hromada.....	24
2.7 Předmět podnikání společnosti s r. o.	25
2.8 Vznik společnosti s r. o.....	26
3. PODNIKÁNÍ SPOLEČNOSTI S R. O. DLE ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA..	28
3.1 Podmínky provozování živnosti.....	28
3.2 Živnosti ohlašovací.....	31
3.3 Živnosti koncesované.....	35
3.4 Provozovna	37
3.5 Portál živnostenského podnikání.....	38
4. PODNIKÁNÍ SPOLEČNOSTI S R.O. DLE ZVLÁŠTNÍCH ZÁKONŮ	39
5. ZALOŽENÍ SPOLEČNOSTI S R. O. (LTD.) VE VELKÉ BRITÁNII	41
ZÁVĚR	44
SEZNAM LITERATURY	46

ÚVOD

Společnost s ručením omezeným je nejčastěji zakládanou formou obchodní korporace v České republice. Ačkoliv právnickou osobu vytváří společenství osob, lze rovněž založit korporaci jedním členem, tzv. unipersonální kapitálovou obchodní společností. Obecnou úpravu právnických osob nalezneme v ustanovení § 118 až 209 občanského zákoníku, který stanovuje právní osobnost právnických osob od jejich vzniku až po jejich zánik. Navazující ustanovení § 210 až 213 občanského zákoníku jsou obecná ustanovení týkající korporací. Další ustanovení § 214 až 302 občanského zákoníku týkající se spolků se použijí i na obchodní korporace, jen stanoví-li tak výslovně zákon o obchodních korporacích, který je v postavení tzv. speciální úpravy. Společnost s ručením omezeným je legislativně upravena ještě v řadě právních předpisů se vztahem obecnosti a speciality. Zajímavá vzájemná provázanost právních předpisů týkající společnosti s ručením omezeným se stala impulzem k napsání bakalářské práce na dané téma.

Cílem bakalářské práce je provázat související právní předpisy zejména se založením a vznikem společnosti s ručením omezeným v roce 2023 a vytvořit základní přehled pro studenty uvažující o provozování podnikatelské činnosti dle živnostenského zákona ve formě společnosti s ručením omezeným.

Předkládaná práce je strukturována do pěti kapitol a má teoretický charakter. První kapitola je věnována exkurzu do historie právní úpravy společnosti s ručením omezeným od roku 1892, kdy byla poprvé právně ukotvena v Německu, a stručně popisuje její kodifikaci v jednotlivých časových etapách českého státu.

Ve druhé kapitole jsou uvedeny úkony, které je nezbytné splnit při založení společnosti s ručením omezeným v rozsahu daném občanským zákoníkem, včetně novinek v právním předpisech, které od roku 2023 založení a vznik společnosti s ručením omezeným urychlují a zjednodušují. Podrobněji jsou rozvedeny minimální náležitosti zakladatelského jednání, název a sídlo společnosti, vkladová povinnost, statutární orgán, předmět činnosti a samotný vznik společnosti s ručením omezeným.

Přes půl milionu existujících společností s ručením omezeným v České republice podniká podle živnostenského zákona, a proto se třetí kapitola zaměřuje na podmínky pro získání živnostenského oprávnění stanovené živnostenským zákonem právnické osobě. Zároveň poskytuje přehled o členění živností a v rámci koncesovaných živností se blíže věnuje živnostem souvisejícím s nakládáním se zbraněmi, střelivem a bezpečnostním materiálem.

Čtvrtá kapitola dává možnost se seznámit krátce s různými předměty podnikání obchodních korporací dle zvláštních zákonů ve vztahu k jednotlivým subjektům, které danou výdělečnou činnosti v České republice povolují a dozorují.

Poslední kapitola se zabývá založením společnosti s ručením omezeným ve Velké Británii.

V bakalářské práci je využívána zejména platná legislativa, informace dostupné v aktuální odborné literatuře a relevantní informace zveřejňované na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti České republiky a Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky. Zásadním přínosem pro tvorbu bakalářské práce v části týkající založení a vzniku společnosti s ručením omezeným jsou knihy kolektivu autorů Jana Hejdy a v oblasti živnostenského podnikání autorů Evy Horzinkové a Václava Urbana, kteří se tématu dlouhodobě věnují.

Bakalářská práce dovoluje studentům, kteří mají možnost prostřednictvím práce přístupné ve studijní knihovně, zorientovat se v základních pramenech práva týkajících se založení a vzniku společnosti s ručením omezeným a poskytnout jim znalosti k získání primárního právního vědomí v oblasti podnikání obchodních korporací.

1. VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY SPOLEČNOSTI S R. O.

Kořeny právní úpravy společnosti s ručením omezeným sahají do 80. let 19. století do Německa. Osnovu německého zákona o společnosti s ručením omezeným pak převzalo rakouské právo. Obě sněmovny říšské komory schválily zákon č. 58/1906 ř.z., o společnostech s obmezeným ručením, které se poté zapisovaly u vídeňského nebo pešťského rejstříkového soudu do obchodního rejstříku. Společnosti s ručením omezeným byly obchodními společnostmi ve smyslu obchodního zákoníku a vztahoval se na ně i všeobecný občanský zákoník. Společností rychle přibývalo, neboť nová organizační forma nacházela široké využití a zároveň bylo možné do této formy poměrně lehce transformovat již dávno existující akciové společnosti nebo udržet zděděnou společnost v rodině.¹

1.1 Právní úprava společnosti s r. o. v letech 1918-1989

Nově vzniklá Československá republika převzala zákonem č. 11/1918 Sb. všechny říšské a zemské právní předpisy pro země české a právní předpisy uherské pro Slovensko a Podkarpatskou Rus. Ke sjednocení právní úpravy společností s ručením omezeným na území celé ČSR došlo zákonem č. 271/1920 Sb., kdy se rozšířila jeho platnost i na Slovensko a Podkarpatskou Rus.²

Ve vztahu ke společnostem s r.o. byla pak vydávána už jen vládní nařízení, která zpříšňovala zakládání s.r.o. zvyšováním základního kapitálu těchto společností, a proto již nedocházelo k tak hojnému zakládání této formy právnické osoby. Naopak zákon č. 279/1924 Sb. usnadňoval transformaci s.r.o. na družstva. Ve třicátých letech začalo ministerstvo spravedlnosti tehdejší republiky připravovat nový obchodní zákoník, ale po více než 7 letech vznikla v roce 1937 pouze Osnova obchodního zákoníku. Vzhledem k blížící se II. světové válce a řadě

---

¹ VOJÁČEK, Ladislav, Karel SCHELLE a Jaromír TAUCHEN. *Vývoj soukromého práva na území českých zemí II. díl*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-6007-4.

² DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. ISBN 978-80-7478-633-4.

politických a ekonomických proměn platil původní obecný obchodní zákoník v ČSR až do konce roku 1950.³

V období let 1945 – 1948 československý stát uskutečnil radikální zásahy do sféry vlastnického práva. V důsledku konfiskace majetku nebo znárodnění se stal stát vlastníkem rozsáhlého majetku a hospodařením s ním v souladu se zavedeným plánovaným hospodářstvím byly pověřeny nové subjekty - národní podniky, které se zapisovaly do podnikového rejstříku. Vojáček dále uvádí: „Jako samostatné právní odvětví přestalo obchodní právo existovat s vydáním tzv. středního občanského zákoníku č. 141/1950 Sb.“⁴ Výjimečně do té doby existující společnosti s ručením omezeným se mohly transformovat na akciové společnosti a vystupovaly jako obchodní partneři pro styk se zahraničními státy z kapitalistické ciziny. Společnosti musely disponovat státním povolením a podléhaly přísnému státnímu dozoru určených ministerstev. V roce 1964 politické orgány autoritativně rozhodly o samostatné úpravě hospodářských vztahů vydáním hospodářského zákoníku č. 109/1964 Sb. Hospodářský zákoník obsahoval cca 400 paragrafů a s cca 8000 prováděcími ustanoveními upravoval kogentně každou hospodářskou otázku.⁵

1.2 Právní úprava společnosti s r. o. v letech 1990-2013

Po společenských změnách v listopadu 1989 byl hospodářský zákoník z roku 1964 naposledy novelizován zákonem č. 103/1990 Sb., a byla do něj včleněna ustanovení upravující společnost s ručením omezeným a další obchodní společnosti. Pouhých 6 paragrafů, a to ust. § 106n a násl. hospodářského zákoníku obnovilo tradiční formu podnikání právnických osob. „Úprava byla nemálo

---

³ *Důvodová zpráva k zákonu č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích* [online]. Poslanecká sněmovna parlamentu ČR, 2011. [cit. 9.1. 2024]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=71126&pdf=1>

⁴ VOJÁČEK, Ladislav, Karel SCHELLE a Jaromír TAUCHEN. *Vývoj soukromého práva na území českých zemí II. díl*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-6007-4, str.723.

⁵ VOJÁČEK, Ladislav, Karel SCHELLE a Jaromír TAUCHEN. *Vývoj soukromého práva na území českých zemí II. díl*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-6007-4.

poznámena tehdejší euforií a legislativním amatérismem. Jednalo se nutně o provizorium, o překlenutí do doby přijetí nové kodifikace“⁶

„Po roce 1990 se legislativní práce v soukromoprávní oblasti soustředily zejména na přípravu obchodního zákoníku, neboť obchodní právo mělo a muselo být nově konstituováno namísto dosavadního hospodářského práva.“⁷

Nicméně tato polistopadová novela byla brzy nahrazena novým obchodním zákoníkem č. 513/1991 Sb., který lépe akcentoval principy tržní ekonomiky a upravoval společnost s ručením omezeným. V dubnu roku 2001 schválila vláda České republiky věcný záměr nahradit stávající zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, který lze považovat za základní stavební kámen rekodifikace soukromého práva. Jedním z dalších rekodifikačních zákonů byl návrh nového obchodního zákona. Základním cílem návrhu, který byl zpracován na základě věcného záměru z března 2002, bylo vytvoření korporátního práva na bázi evropského standardu.

Věcným záměrem občanského zákoníku s úpravami po projednání v odborných komisích a v Legislativní radě vlády bylo, aby

- obecná úprava právnických osob byla subsidiárně použitelná pro všechny právnické osoby a budou tradičně rozděleny na právnické osoby utvářené na bázi členské základny (korporace) a na právnické osoby utvářené ke správě účelově vyčleněného a určeného jmění (nadace, fondy).
- speciální úpravy právních forem právnických osob obsahovaly pouze úpravu doplňků či odchylek, včetně možnosti zvláštních úprav pro jednotlivé typy (např. různé státní fondy, České dráhy nebo Česká televize)
- byly stanoveny jednoznačné podmínky vzniku, tj. registrační princip, právnických osob, budou konkrétně upraveny zásady činnosti, tj. zejména podnikatelské činnosti) právnických osob, a jejich zániku.
- bylo změněno stávající pojetí statutárních orgánů, kdy dosavadní koncepce jednání těchto orgánů jménem právnické osoby jako jejího přímého jednání bude

---

⁶ DVORÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. ISBN 978-80-7478-633-4, str.4.

⁷ *Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník* [online]. Poslanecká sněmovna parlamentu ČR, 2011. [cit. 9.1. 2024]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=71122&pdf=1>

nahrazena pojetím těchto jednání jako zastoupení právnické osoby orgánem, jak je obvyklé v jiných evropských zemích.⁸

1.3 Právní úprava společnosti s r. o. od roku 2014

V roce 2001 vláda ČR schválila věcný záměr rekonstrukce soukromého práva. V období od roku 2001 do roku 2011 se v právu obchodních společností stalo mnohé. Byly vydány nové kodexy ve Francii, Itálii a Velké Británii, změnami prošlo také právo polské, německé, rakouské či švýcarské, a proto se text nového zákona o obchodních korporacích místy od věcného záměru odchýlil, jak umožňují legislativní pravidla vlády, vždy však směrem k trendům či běžným pravidlům evropského práva, resp. dominantním jurisdikcím. Návrh zákona byl samozřejmě diskutován se zástupci odborné, akademické veřejnosti či zástupci Nejvyššího soudu.⁹

Dnem 31.12.2013 došlo ke zrušení obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb., obecná část úpravy právnických osob byla přesunuta do nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. Oblast týkající se obchodních společností a družstev převzal nový zákon o obchodních korporacích č. 90/2012 Sb. a úpravu týkající se veřejných rejstříků právnických osob obsahuje nově zákon č. 304/2012 Sb. Je zřejmé, že zákon o obchodních korporacích se nestal jen pouhým nástupcem obchodního zákoníku a byl kladen důraz i na funkční propojení s dalšími právními předpisy, např. insolvenčním zákonem. Největší počet změn prodělala právní úprava společnosti s ručením omezeným, jejímž cílem je přispět k podnikatelsky atraktivnějšímu právnímu prostředí v ČR. Moderně pojatý zákon o obchodních korporacích přinesl propracovanou systematiku uspořádání pravidel od obecných ke konkrétním a přehlednost díky rozdělení do několika úrovní podle míry obecnosti. Nejvýše stojí obecná úprava právnických osob v občanském zákoníku,

---

⁸ *Věcný záměr přípravy občanského zákoníku r. 2000* [online]. Komise pro aplikaci nové civilní legislativy Ministerstva spravedlnosti ČR, 2023. [cit. 30.11.2023]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/index.php/home/zakony-a-stanoviska/legislativni-proces>

⁹ *Důvodová zpráva k zákonu č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích* [online]. Poslanecká sněmovna parlamentu ČR, 2011. [cit. 9.1. 2024]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=71126&pdf=1>

níže obecná úprava korporací v občanském zákoníku a nejniže právní úprava konkrétního typu obchodní korporace v zákoně o obchodních korporacích.¹⁰

2. ZALOŽENÍ A VZNIK S. R. O. V ROCE 2023

Nový občanský zákoník č. 89, který vyšel ve Sbírce zákonů na jaře roku 2012 obsahuje v českém právu v ustanovení § 1 odst. 1 definici soukromého práva, podle kterého jde o souhrn všech ustanovení právního řádu, která upravují vzájemná práva a povinnosti osob. Uplatňování soukromého práva je pak nezávislé na uplatňování práva veřejného. Občanský zákoník dále stanovuje, že osoba je fyzická, nebo právnická.¹¹

Člověk a právnická osoba principiálně nejsou a nemohou být obecně v rovném právním postavení. Člověk má ze své podstaty nezadatelná přirozená práva. Tak to také vyjadřuje Listina základních práv a svobod a celý český ústavní pořádek.¹²

Oproti tomu právnická osoba je umělý organizovaný útvar vytvořený člověkem sloužící jeho zájmům, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná. Právnická osoba může bez zřetele na předmět své činnosti mít práva a povinnosti, které se slučují s její právní povahou. Právnickou osobu jako korporaci vytváří společenství osob. Zákon umožňuje, aby i jediný člen mohl tvořit právnickou osobu jako korporaci. Na úpravu korporací v občanském zákoníku navazuje zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, který zahrnuje jejich komplexní úpravu. Obchodními korporacemi jsou družstva a obchodní společnosti. Osobními obchodními společnostmi jsou veřejná obchodní společnost a komanditní společnost. Evropská společnost,

---

¹⁰ KOMISE PRO APLIKACI NOVÉ CIVILNÍ LEGISLATIVY MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI ČR. *Nový zákon o obchodních korporacích*. Praha, 2013.

¹¹ § 18 zákon č. 90/2012 Sb., *zákon o obchodních korporacích* v posledním znění

¹² *Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník* [online]. Poslanecká sněmovna parlamentu ČR, 2011. [cit. 9.1. 2024]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=71122&pdf=1>

evropské hospodářské zájmové sdružení, akciová společnost a společnost s ručením omezeným patří mezi obchodní kapitálové společnosti.¹³

Právnícká osoba má právní osobnost od svého vzniku do svého zániku. Právní osobnost je způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti.¹⁴

Občanský zákoník za určitých okolností svěřuje práva a povinnosti útvarům, které ještě nejsou osobou v právním smyslu. Jedná se období mezi založením a vznikem, kdy je právnícké osobě přiznána tzv. dílčí osobnost. Za právníckou osobu lze tedy jednat jejím jménem již před jejím vznikem a právnícká osoba může účinky těchto jednání do tří měsíců od svého vzniku převzít.¹⁵

Založení právnícké osoby nebo její ustavení je projevem soukromé vůle a pro zakladatelský úkon byl zvolen název zakladatelské právní jednání, jímž může podle okolností být buď smlouva, nebo zřizovací (zakládací) listina. Podrobnosti a hlavní náležitosti zakladatelského jednání stanovuje § 123 občanského zákoníku tj. její pojmenování, určení jejího sídla a účelu. Pokud se jedná o vnitřní organizaci, omezuje se tu osnova na minimální požadavek, jímž je určení statutárního orgánu.¹⁶

2.1 Zakladatelské jednání

Dle občanského zákoníku lze společnost jako právníckou osobu ustanovit zakladatelským právním jednáním, pro něž je vyžadována písemná forma a určí alespoň název, sídlo právnícké osoby, předmět činnosti, jaký má právnícká osoba statutární orgán a jak se vytváří, nestanoví-li to zákon přímo. Určí též, kdo jsou první členové statutárního orgánu. Přičemž právní jednání týkající se založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní korporace vyžadují písemnou formu

---

¹³ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-852-8.

¹⁴ § 15, § 118 zákon č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník* v posledním znění

¹⁵ FINDEJS, Stanislav et al. *Občanský zákoník – Komentář s judikaturou - Svazek II*. Ostrava: CODEXIS publishing. 2018. ISBN: 978-80-906391-6-4.

¹⁶ *Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník* [online]. Poslanecká sněmovna parlamentu ČR, 2011. [cit. 9.1. 2024]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=71122&pdf=1>

s úředně ověřenými podpisy, jinak jsou neplatná a soud k této neplatnosti přihlédne i bez návrhu.¹⁷

Založení obchodní korporace je upraveno v zákoně o obchodních korporacích ještě podrobněji. Pokud obchodní korporaci zakládá jediný zakladatel je sepisována zakladatelská listina a pokud je zakladatelů více pak uzavírají společenskou smlouvu. Pro zakladatelskou listinu a společenskou smlouvu je zákonem vyžadována forma veřejné listiny, čímž se v souladu s ustanovením. § 776 odst. 2 zákona o obchodních korporacích rozumí notářský zápis. Notáře České republiky si lze libovolně zvolit ze seznamu notářů uveřejněného na webových stránkách Notářské komory České republiky - www.nkcr.cz.¹⁸

Notářský zápis od notáře působícího mimo území České republiky je dle usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 5. dubna 2017, sp. zn. 7 Cmo205/2016 nepřipustný. Působení notáře de facto nahrazuje činnost rejstříkového soudu, jelikož ověřuje, zda předmětné právní jednání je v souladu s právními předpisy a zakladatelským právním jednáním právnické osoby. K takové činnosti je zapotřebí znalost českého práva, kterou u cizozemských notářů nelze předpokládat.

Vzhledem k tomu, že čeští notáři nemohou sepisovat notářské zápisy mimo území ČR, představuje udělení plné moci v písemné formě s úředně ověřenými podpisy ve smyslu ustanovení § 441 odst. 2 NOZ řešení např. pro zahraniční zakladatele, jak učinit projev své vůle v ČR bez své faktické přítomnosti. Náležitosti plné moci nejsou zákonem upraveny. Odměny a náhrady nákladů notáře upravuje vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 196/2001 Sb., tzv. notářským tarifem. Odměna notáře za sepsání smlouvy, která komplexně upravuje práva zakládané společnosti představuje částku ve výši cca 5 000 Kč bez DPH (při základním kapitálu nepřesahujícím 200 000 Kč). Stejnopis notářského zápisu je zpoplatněn částkou 100 Kč za stranu. Notáři mohou dále vydávat elektronické stejnopisy notářského zápisu podepsané ověřeným elektronickým podpisem. „Od 1. května 2015 mohou notáři také přímo zapisovat

---

¹⁷ § 122, 123 zákon č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník* v posledním znění

§ 6 zákon č. 90/2012 Sb., *zákon o obchodních korporacích* v posledním znění

¹⁸ § 125 zákon č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník* v posledním znění

§ 8 zákon č. 90/2012 Sb., *zákon o obchodních korporacích* v posledním znění

nově založené společnosti do obchodního rejstříku. Role notářů při zakládání obchodních korporací se značně zvýšila a dovolujeme si tvrdit, že v současnosti se jedná o převládající způsob zapisování nově založených společností do obchodního rejstříku.¹⁹

Notářský zápis o založení společnosti s ručením omezeným vyjma minimálních náležitostí zakladatelského jednání stanovených zákonem o obchodních korporacích rovněž musí mj. obsahovat

- místo, den, měsíc a rok právního jednání,
- jméno a příjmení notáře a jeho sídlo,
- jméno, příjmení, bydliště, rodné číslo účastníků a jejich zástupců,
- prohlášení účastníků o tom, že jsou svéprávní,
- údaj, jakým způsobem byla ověřena totožnost účastníků,
- obsah právního jednání,
- údaj o tom, že byl zápis po přečtení účastníky schválen,
- podpisy účastníků nebo jejich zástupců,
- otisk úředního razítka notáře a jeho podpis.²⁰

Zákon č. 416/2022 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s využíváním digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností a fungováním veřejných rejstříků, transponuje příslušná ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1151 ze dne 20. června 2019, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, a nabyl účinnosti dne 15.1.2023. Měl pozitivní vliv na podnikání v ČR a zejména zrychlil a zjednodušil proces zakládání především společností s ručením omezeným. Lze využít prostředky elektronické identifikace a komunikace na dálku namísto osobní návštěvy notáře. Prostředek pro elektronickou identifikaci musí být vydaný v rámci kvalifikovaného systému podle zákona č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci, ve znění pozdějších předpisů, a splňovat technickou specifikaci, normy a postupy pro vysokou úroveň záruky ve smyslu článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)

---

¹⁹ JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Eva DVOŘÁKOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně*. 3. vydání, Praha: Grada Publishing. 2018. ISBN 978-80-271-0872-5. str. 24

²⁰ *Obchodní korporace – založení a vznik* [online]. CzechTrade, 2024. [cit. 3.2. 2024]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/obchodni-korporace-zalozeni-a-vznik-ppbi/2/#zalozeni>

č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES; přípustný je i prostředek pro elektronickou identifikaci podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.²¹

V návaznosti na ustanovení § 146 odst. 4 zákona o obchodních korporacích ve znění zákona č. 416/2022 Sb., došlo na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti www.justice.cz ke zveřejnění vzoru společenské smlouvy pro založení společnosti s ručením omezeným. Vzor lze využít i k založení společnosti s ručením omezeným jediným zakladatelem. Autorem vzoru zakladatelské listiny, včetně vysvětlujícího komentáře, je Ministerstvo spravedlnosti spolu s Notářskou komorou ČR a předními odborníky na obchodní právo. Nový vzor společenské smlouvy je dále spojen s osvobozením od soudního poplatku za zápis do obchodního rejstříku notářem a sníženou sazbou odměny notáře.²²

Minimální náležitosti zakladatelského právního jednání jsou podle ustanovení § 123 občanského zákoníku název, sídlo právnické osoby, předmět činnosti, jaký má právnická osoba statutární orgán a jak se vytváří, nestanoví-li to zákon přímo. Určí též, kdo jsou první členové statutárního orgánu. Zakladatelská společenská smlouva obsahuje dle zákona o obchodní korporacích:

- a) firmu společnosti
- b) předmět podnikání nebo činnosti společnosti,
- c) určení společníků uvedením jména a bydliště nebo sídla,
- d) označení podílů, může-li společník vlastnit více podílů, a název druhu podílu a práva a povinnosti s ním spojené, upravuje-li společenská smlouva více druhů podílů,
- e) výši vkladu nebo vkladů připadajících na podíl nebo podíly,
- f) výši základního kapitálu
- g) počet jednatelů a způsob jejich jednání za společnost.

---

²¹ *Důvodová zpráva k zákonu č. 416/2022 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s využíváním digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností a fungováním veřejných rejstříků* [online]. Poslanecká sněmovna parlamentu ČR, 2022. [cit. 5.12. 2023]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=203784>

²² *Vzor společenské smlouvy pro založení s. r. o.* [online]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2023. [cit. 28. 6. 2023]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vzorsmlouvy>

- (2) Společenská smlouva při založení společnosti obsahuje také
- a) vkladovou povinnost zakladatelů, včetně lhůty pro její splnění,
  - b) údaj o tom, koho zakladatelé určují jednatelem nebo jednatelemi, popřípadě členy jiných volených orgánů společnosti,
  - c) určení správce vkladů a
  - d) u nepeněžitého vkladu jeho popis, jeho ocenění, částku, kterou se započítává na emisní kurs, a určení osoby znalce, který provedl ocenění nepeněžitého vkladu.²³

2.2 Vkladová povinnost

Společnost s ručením omezeným se řadí mezi kapitálové společnosti. Základní kapitál vzniká při jejím založení a představuje souhrn všech vkladů společníků nebo jediného společníka, resp. zakladatele nově vznikající společnosti. Vklady mohou být peněžitě nebo nepeněžitě, které jsou však penězi ocenitelné, vyjma prací nebo služeb. Výši a splnění vkladové povinnosti určuje společenská smlouva nebo u jednočlenné společnosti zakladatelská listina. Splněním vkladové povinnosti nabývá společník účast ve společnosti, vyjadřuje majetkový podíl společníka v obchodní korporaci a ukazuje jeho postavení, řídicí, rozhodovací a jiná práva v rámci společnosti. Před vznikem společnosti spravuje vklady správce určený v zakladatelském dokumentu.²⁴

Správce může být jeden nebo jich může více a může jím být jeden ze společníků nebo zakladatel. Svou činnost musí vykonávat s péčí řádného hospodáře. Správce nese odpovědnost za správu vkladů až do okamžiku vzniku společnosti, kdy se stanou majetkem společnosti s ručením omezeným. Vznik nastává zápisem společnosti do obchodního rejstříku, jejím faktickým vznikem spojeným se způsobilostí nabývat práva a povinnosti.

Popis, způsob ocenění a výše nepeněžitého vkladu musí být uvedena ve společenské smlouvě. Nepeněžitý vklad se do společnosti s ručením omezeným vnáší před jejím vznikem a vkladová povinnost společníka je splněna

---

²³ § 146 zákon č. 90/2012 Sb., *zákon o obchodních korporacích* v posledním znění

²⁴ HEJDA, Jan et al. *Společnost s ručením omezeným: praktické dopady současné právní úpravy, odraz právní úpravy v judikatuře*. 2. vydání. Olomouc: ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-268-7.

předáním nepeněžitého vkladu správci nebo správcům. Předmětem nepeněžitého vkladu může být jakákoliv věc hmotná nebo nehmotná, vyjma pohledávky společníka za kapitálovou společností.²⁵

O vnesení hmotné věci do společnosti vydá správce vkladatelům potvrzení o splnění jejich vkladové povinnosti. V případě nemovitostí musí být současně správci předáno písemné prohlášení o vkladu přesně určené nemovitosti do základního kapitálu korporace s úředně ověřeným podpisem, neboť je titulem pro zápis vlastnického práva do katastru nemovitostí. Specificky je upraveno také vložení závodu do společnosti. Závod se vkládá do společnosti na základě smlouvy.²⁶

Nepeněžitě vklady je nezbytné ocenit znalcem. Znalec při vypracování posudku postupuje nestranně, nezávisle a znalecký posudek musí obsahovat popis nepeněžitého vkladu, metodu ocenění, odůvodnění ocenění a částku ocenění. Odměna znalce je určena vzájemnou dohodou a spolu s náklady na vypracování posudku je hradí nová společnost s ručením omezeným. Pokud by společnost nevznikla, uhradí tyto náklady zakladatelé. Znalecké posudky se zakládají do sbírky listin u obchodního rejstříku. Požadavek znaleckého posudku se netýká cenných papírů a nástrojů peněžního trhu dle zákona o podnikání na kapitálové trhu.²⁷

Znalcem může být osoba fyzická vedená v seznamu znalců u krajského soudu podle jeho trvalého bydliště nebo právnická osoba. Ministerstvo spravedlnosti ČR zveřejnilo dne 27. 6. 2022 nový seznam znalců, znaleckých kanceláří a znaleckých ústavů v rámci informačních systémů veřejné správy. Seznam zpřístupnil veřejnosti velký rozsah údajů a v seznamu lze vyhledávat podle mnoha parametrů, např. podle oboru, odvětví, specializace, sídla, identifikačního čísla osoba. U jednotlivých subjektů jsou zveřejněny příp. údaje

---

²⁵ JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Eva DVOŘÁKOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně*. 3. vydání, Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0872-5.

²⁶ HEJDA, Jan et al. *Společnost s ručením omezeným: praktické dopady současné právní úpravy, odraz právní úpravy v judikatuře*. 2. vydání. Olomouc: ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-268-7.

²⁷ FILIP, Václav. David, FYRBACH. *Společnost s ručením omezeným. Právo prakticky*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN 978-80-7552-231-3.

o pozastavení činnosti, zániku oprávnění a zda znalec vykonává činnost prostřednictvím znalecké kanceláře.²⁸

Peněžitý vklad představuje vklad výlučně peněžitou částku v hotovosti nebo v bezhotovostním styku převedený na účet zřízený u banky anebo družstva správcem vkladů na firmu společnosti. Zakladatelé společnosti jsou povinni splnit svou vkladovou povinnost ze 30% před vznikem společnosti a ostatní část dle ujednání ve společenské smlouvě nejpozději však do 5 let od vzniku korporace. Před samotným vznikem společnosti s ručením omezeným neumožňuje banka s vloženými finančními prostředky na zvláštním účtu nakládat.²⁹

Splacení vkladů a s ním související povinnost zřízení zvláštního účtu u banky se zjednodušila pro společnosti s ručením omezeným zákonem č. 33/2020 Sb. S účinností od 1. ledna 2021 platí, že peněžitý vklad do společnosti s ručením omezeným lze splatit i jiným způsobem, nepřesáhne-li výše všech peněžitých vkladů v souhrnu 20 000 Kč. Minimální výše vkladu do společnosti s ručením omezeným přitom činí 1 Kč pro každého zakladatele.³⁰

2.3 Název a sídlo společnosti s r. o.

Název je jménem právnické osoby. Název firmy nesmí působit klamavě a nesmí být zaměnitelný s jiným. V praxi rejstříkové soudy vyžadují odlišnost obchodní firmy minimálně ve třech rozdílných znacích s odůvodněním, že dva a méně znaků nezaručí nezaměnitelnost. Povinnou součástí obchodní firmy každé obchodní společnosti je zákonem stanovený dodatek označující její právní formu, případě společnosti s ručením omezeným - s.r.o. nebo spol. s r.o. Obchodní firma je jméno, pod kterým bude společnost zapsána do obchodního rejstříku.³¹

---

²⁸ Ministerstvo spravedlnosti spouští nový seznam znalců, znaleckých kanceláří a znaleckých ústavů. [online]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky. [cit. 4. 2. 2024]. Dostupné z: <https://znalci.justice.cz/ministerstvo-spravedlnosti-spousti-novy-seznam-znalcu-znaleckych-kancelari-a-znaleckych-ustavu/>

²⁹ DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. ISBN 978-80-7478-633-4.

³⁰ § 23, 142 zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích v posledním znění

³¹ § 123, 134 zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v posledním znění

Podle ustanovení § 429 občanského zákoníku je sídlo společnosti definováno jako adresa zapsaná ve veřejném rejstříku. Sídlo se vlastním rozhodnutím zakladatele/ů určí při ustavení právnické osoby. V rámci zakladatelského jednání postačí dle ustanovení § 136 občanského zákoníku uvést pouze název obce, kde bude sídlo právnické osoby.

Pro zápis do veřejného rejstříku musí být adresa sídla uvedena plně. Při návrhu na zápis je potřeba doložit listinu prokazující právní důvod užívání prostor, v nichž je umístěno sídlo právnické osoby. K doložení právního důvodu užívání prostor postačí např. písemné prohlášení vlastníka nemovitosti nebo jednotky, kde jsou prostory umístěny, popřípadě prohlášení osoby oprávněné s nemovitostí, bytem nebo nebytovým prostorem jinak nakládat, že s umístěním sídla osoby souhlasí. Prohlášení nesmí být starší než 3 měsíce a podpisy na něm musí být úředně ověřeny.³²

Ve vlastním zájmu by si měla nechat společnost s ručením omezeným zapsat do obchodního rejstříku adresu svého skutečného sídla, kde reálně sídlí vedení společnosti, vrcholový management či zasedá statutární orgán. Každý se může dovolávat sídla zapsaného ve veřejném rejstříku a princip materiální publicity chrání třetí osoby, i když se může jednat pouze o sídlo formální.

Virtuální sídlo je službou, při níž poskytovatel virtuálního sídla zpravidla za určitý měsíční či roční poplatek pronajímá právnické osobě určitou adresu. Společnost pronajímané prostory zpravidla fyzicky vůbec neuvžívá. Je běžné, že se skutečné sídlo společnosti nachází na jiném místě než to oficiální. „Používání formálních (virtuálních) sídel je v obchodním styku běžným jevem, který sám o sobě nesvědčí o tom, zda podnikatel vykazuje reálnou podnikatelskou činnost.“³³

Společnosti s ručením omezeným jako právnické osobě podnikající dle živnostenského zákona plyne povinnost viditelně umístit označení svého sídla na adrese zapsané ve veřejném rejstříku svým identifikačním číslem osoby, které je při jejím vzniku, tj. zápisem do OR přiděleno, a obchodní firmou.³⁴

---

³² § 14 zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob v posledním znění

³³ Rozsudek, Nejvyšší správní soud, ze dne 24.01.2024, čj. 6 As 5/2023–23

³⁴ § 31 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v posledním znění

Výkladem slova viditelně se zabývá rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.5.2023, čj. As 17/2023-34, který obsahuje i právní větu, že „označení sídla je možné považovat za viditelné tehdy, je-li viditelné z přístupného místa (veřejného prostranství), nebo z místa, němuž je zajištěn přístup veřejnosti“. V uvedeném rozhodnutí je označení sídla vyloženo a porovnáno s řádným označením živnostenské provozovny. Označení provozovny musí splňovat parametr viditelnosti, přičemž tato viditelnost musí být trvalá a označení musí být umístěno zvenčí provozovny. Všechny tři parametry musí být splněny současně. Oproti tomu označení sídla podnikatele musí oproti označení provozovny splňovat pouze požadavek viditelnosti.³⁵

Povinnost uložená podnikateli označit své sídlo zákonem stanovenými identifikačnímu údaji, neplatí pokud je provozování všech živnostenských oprávnění, kterých je společnost s ručením omezeným držitelem, přerušeno ve smyslu ustanovení § 31 odst. 11 živnostenského zákona. Přerušeni provozování živnosti se zapisuje do živnostenského rejstříku a je veřejně dostupným údajem.

2.4 Orgány obchodní korporace

Nejvyšším orgánem v kapitálové společnosti je valná hromada, kterou tvoří společníci. Statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným je každý jednatel, ledaže společenská smlouva určí, že více jednatelů tvoří kolektivní orgán. Společnosti s ručením omezeným mohou tvořit kontrolní orgán, kterým je dozorčí rada.³⁶

Člen orgánu společnosti s ručením omezeným, tj. zakladatel u jednočlenné společnosti, společníci nebo jednatel, případně zástupce právnické osoby, která je jednatelem, musí být svéprávný, nesmí mu být uložen zákaz vykonávat funkci člena řídicího, kontrolního nebo správního orgánu právnické osoby nebo zákaz vykonávat činnost související s podnikáním v oblasti podnikání nebo oboru činnosti, který odpovídá předmětu podnikání nebo činnosti obchodní korporace.

---

³⁵ Rozsudek, Nejvyšší správní soud, ze dne 15.5.2023, čj. As 17/2023-34

³⁶ § 44 zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, v posledním znění

Dále nesmí být pravomocně odsouzen za trestný čin, který je konkrétně uveden v zákoně o obchodních korporacích či nesmí být na něj prohlášen konkurz.³⁷

Od 1. července roku 2023 vede Ministerstvo spravedlnosti evidenci vyloučených osob z výkonu člena funkce voleného orgánu obchodní korporace. Jedná se o osoby, u nichž vznikla překážka výkonu funkce z výše uvedených důvodů. Evidence vyloučených osob je propojena s evidencí Rejstříku trestů, evidencí přestupků, insolvenčním rejstříkem a v rámci přeshraniční spolupráce také se systémem propojení rejstříků. Evidence je neveřejná a přístup do ní mají soudy nebo notáři. Každá fyzická i právnická osoba je oprávněna z evidence získat výpis údajů o ní vedených anebo potvrzení, že o ní v evidenci žádné údaje vedeny nejsou, prostřednictvím Czech pointu nebo za využití prostředků elektronické identifikace.³⁸

Členem korporace se osoba stává dobrovolně a měla by tak činit se zájmem, který je shodný se zájmem korporace, a proto jedním ze základních zákonem daných pravidel, kterým se musí řídit v rámci svého jednání člena orgánu, je pravidlo loajality, které zavazuje člena chovat se a jednat čestně a zachovávat vnitřní řád korporace. Naopak by se měl člen korporace zdržet jednání v rozporu se stanoveným účelem a cílem společnosti s ručením omezeným.³⁹

Dalšími pravidly jsou, že člen orgánu korporace jedná informovaně s potřebnými znalostmi v zájmu obchodní korporace s péčí řádného hospodáře. Pokud tuto povinnost poruší je povinna ji společnosti ji nahradit. Může-li se člen voleného orgánu obchodní korporace dostat při výkonu své funkce do střetu svého zájmu se zájmem obchodní korporace je povinen bezodkladně informovat nejvyšší orgán vyjma situace, že jej sám vykonává, ale ani touto situací není dotčena povinnost vždy jednat v zájmu společnosti s ručením omezeným.⁴⁰

---

³⁷ § 46 zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích v posledním znění

³⁸ *Obecné informace o evidenci vyloučených osob* [online]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky. [cit. 5. 1. 2024]. Dostupné z: <https://evo.justice.cz/web/napoveda>

³⁹ FINDEJS, Stanislav et al. *Občanský zákoník - Komentář s judikaturou - Svazek II*. Ostava: CODEXIS publishing, 2018. ISBN: 978-80-906391-6-4.

⁴⁰ HEJDA, Jan et al. *Společnost s ručením omezeným: praktické dopady současné právní úpravy, odraz právní úpravy v judikatuře*. 2. vydání. Olomouc: ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-268-7.

2.5 Statutární orgán

Právnícká osoba není schopna sama právně jednat, a zákon proto předpokládá, že vůli za ni nahrazují její orgány. Zákon dále stanoví, že za právníckou osobou jednají zpravidla její statutární orgány jako její zástupci.⁴¹

Působnost nejvyššího orgánu vykonává v jednočlenné společnosti její společník. V rámci zakladatelského právního jednání je nezbytné určit, kdo jsou první členové statutárního orgánu, zda tvoří kolektivní orgán či nikoliv jakým způsobem jednají. Člen statutárního orgánu může zastupovat právníckou osobu ve všech záležitostech. Statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným je jednatel nebo více jednatelů. Jednatel může být fyzická i právnícká osoba, která určí fyzickou osobu, která ji bude ve funkci zastupovat.⁴²

Kromě dříve uvedených pravidel pro jednání členů orgánů společnosti, neurčí-li společenská smlouva jinak, platí pro jednatele dle ustanovení § 199 zákona o obchodních korporacích ještě navíc tzv. zákaz konkurence, kdy jednatel nesmí:

- podnikat v předmětu činnosti nebo podnikání společnosti, a to ani ve prospěch jiných osob, ani zprostředkovávat obchody společnosti pro jiného;
- být členem statutárního orgánu jiné právnícké osoby s obdobným předmětem činnosti nebo podnikání nebo osobou v obdobném postavení, ledaže se jedná o koncern; nebo
- účastnit se na podnikání jiné obchodní korporace jako společník s neomezeným ručením nebo jako ovládající osoba jiné osoby se stejným nebo obdobným předmětem činnosti nebo podnikání.

Práva a povinnosti jednatele určuje uzavřená smlouva o výkonu funkce jednatele, která musí mít písemnou podobu a má stanovené náležitosti, mezi které patří vymezení všech složek odměn, určení jejich výše a pravidel pro jejich

---

⁴¹ § 151 zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v posledním znění

⁴² DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. ISBN 978-80-7478-633-4.

vyplácení. Pokud na výkon funkce jednatele smlouva uzavřena není, je její výkon ze zákona bezplatný.⁴³

Jednatel zastupuje korporaci nejen navenek, ale je mu zákonem svěřeno i obchodní, resp. vnitřní vedení společnosti, řádné vedení předepsané evidence a účetnictví, vedení seznamu společníků, povinnost každoročně svolávat valnou hromadu, ve stanovených případech měnit společenskou smlouvu, ukládat dokumenty do sbírky listin, provádět zápisy do evidence skutečných majitelů, podat na společnost insolvenční návrh, pokud se firma ocitne v úpadku a v neposlední řadě na žádost informovat společníky o věcech společnosti.⁴⁴

Nejsou-li společníci s prací jednatele spokojeni, mohou ho kdykoliv odvolat bez uvedení důvodu, ale zároveň jej do 1 měsíce musí nahradit. Naopak jednatel může kromě okamžiků nevhodných pro společnost z funkce rovněž sám odstoupit. Funkce jednatele ze zákona zaniká spolu se zánikem právnické osoby nebo jeho smrtí. Při vstupu společnosti s ručením mezeným do likvidace přechází působnost jednatele na likvidátora.⁴⁵

V rámci ustanovení o smluvním zastoupení právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku upravuje občanský zákoník zvláštní druh plné moci, kterou může udělit jednatel společnosti s ručením omezeným, a to prokuru. Prokuru nelze udělit právnické osobě. Prokurista je zmocněn k právním jednáním, ke kterým dochází při provozu výslovně určeného obchodního závodu nebo pobočky. Prokuru musí vykonávat fyzická osoba osobně, nemůže jejím výkonem pověřit někoho jiného a má povinnost ji vykonávat s péčí řádného hospodáře.⁴⁶

Schvalování udělení a odvolání prokury je jednou z pravomocí, jež patří do působnosti valné hromady společnosti s ručením omezeným.

---

⁴³ HEJDA, Jan et al. *Společnost s ručením omezeným: praktické dopady současné právní úpravy, odraz právní úpravy v judikatuře*. 2. vydání. Olomouc: ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-268-7.

⁴⁴ FILIP, Václav a David, FYRBACH. *Společnost s ručením omezeným. Právo prakticky*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN 978-80-7552-231-3.

⁴⁵ DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. ISBN 978-80-7478-633-4.

⁴⁶ § 450-456 zákon č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník* v posledním znění

2.6 Valná hromada

Valnou hromadu jako nejvyšší orgán tvoří společnosti s ručením omezeným, pokud mají dva a více společníků. Členy kolektivního orgán jsou všichni společníci. Společníci se účastní jednání valné hromady osobně nebo v zastoupení, rozhodují hlasováním, valná hromada je usnášení schopná, pokud jsou přítomni společníci, kteří mají alespoň polovinu všech hlasů. Společníci formou přijatých usnesení valné hromady formulují svou vůli a rozhodují tak o zásadních otázkách fungování a existence korporace týkajících se např. věcí majetkových, personálních, ekonomických či organizačních.⁴⁷

Nejvýznamnější pravomocí valné hromady je změna zakladatelského dokumentu, a to společenské smlouvy, která se rovněž osvědčuje veřejnou listinou. Další základní záležitostí spadající do působnosti valné hromady je rozhodování o změně výše základního kapitálu, což ve svém důsledku rovněž vede změně společenské smlouvy. Pro přijetí uvedených úkonů a ke schválení vstupu společnosti do likvidace je potřeba ke schválení usnesení valné hromady souhlas dvou třetin společníků.⁴⁸

Do zákonné působnosti valné hromady mj. patří schvalování řádné účetní závěrky, a to nejpozději do šesti měsíců ode dne skončení účetního období, i účetních závěrek ostatních. Tím, že účetní závěrka by měla být sestavena správně dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a odrážet věrně stav hospodaření a majetku společnosti, ve své podstatě jde o formální úkon. V souvislosti s účetní závěrkou schvaluje valná hromada auditora, který její správnost ověřuje, a také rozdělení zisku nebo úhradě ztráty. Valná hromada volí a odvolává jednatele, likvidátora, případně členy dozorčí rady, pokud byla zřízena.⁴⁹

Valná hromadu svolává primárně jednatel písemnou pozvánkou, kterou zasílá na adresu bydliště nebo sídla společníka s ohledem na skutečnost,

---

⁴⁷DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. ISBN 978-80-7478-633-4.

⁴⁸HEJDA, Jan et al. *Společnost s ručením omezeným: praktické dopady současné právní úpravy, odraz právní úpravy v judikatuře*. 2. vydání. Olomouc: ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-268-7.

⁴⁹JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Eva DVOŘÁKOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně*. 3. vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0872-5.

zda se jedná o osobu fyzickou nebo právnickou, nejméně 15 dnů před jejím konáním. Minimální předepsanými náležitostmi oznámení jsou přesné označení společnosti její obchodní firmou, adresou sídla, identifikačním číslem osoby a údajem o zápisu v obchodním rejstříku. Termín konání valné hromady musí být uveden datem, přesným časem a konkrétním místem jejího konání specifikované nejen adresou, ale i co nejbližším určením. Nejdůležitější součástí pozvánky je navržený pořad jednání valné hromady. Filip doporučuje: „Záležitosti zařazené na pořad jednání formulovat precizně a jednoznačně“, neboť program valné hromady lze změnit pouze, pokud se změnou souhlasí všichni přítomní společníci. V návaznosti na pořad jednání je povinností svolavatele uvést návrh usnesení určitě, tak aby o něm mohlo být hlasováno bez jakýchkoliv dalších úprav.⁵⁰

Jednatel, který je zpravidla svolavatel jednání valné hromady, se konání rovněž účastní, a dle listiny přítomných ověří její usnášeníschopnost a řídí ji do okamžiku než je zvolen předseda a zapisovatel. Pravdivě a srozumitelně se průběh jednání valné hromady dokumentuje zápisem, jehož náležitosti jsou stanoveny zákonem, jakož i patnáctidenní lhůta k jeho vyhotovení.⁵¹

2.7 Předmět podnikání společnosti s r. o.

Předmět podnikání je další povinnou náležitostí zakladatelské listiny společnosti a je zapsán v obchodním rejstříku. Již z části jej určuje občanský zákoník v ustanovení § 145, neboť zakazuje založit právnickou osobu, jejímž účelem je porušení práva nebo dosažení nějakého cíle nezákonným způsobem. Účelem právnické osoby nesmí být popření nebo omezení osobních, politických nebo jiných práv osob pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení, rozněcování nenávnosti a nesnášenlivosti, podpora násilí nebo řízení orgánu veřejné moci nebo výkonu veřejné správy bez zákonného zmocnění. Další odstavec uvedeného ustanovení

---

⁵⁰ FILIP, Václav a David, FYRBACH. *Společnost s ručením omezeným. Právo prakticky*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN 978-80-7552-231-3, str. 238.

⁵¹ HEJDA, Jan et al. *Společnost s ručením omezeným: praktické dopady současné právní úpravy, odraz právní úpravy v judikatuře*. 2. vydání. Olomouc: ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-268-7.

vymezuje okruh právnických osob, které se v rámci své činnosti mohou zabývat zbraněmi. Může je zřídit pouze stát nebo to mohou být právnické osoby, jež se zbraněmi nakládají v rámci své podnikatelské činnosti nebo právnické osoby, jejíž členové drží nebo užívají zbraně pro sportovní nebo kulturní účely, k myslivosti nebo z jiného zákonného důvodu.⁵²

Společnost může být založena za podnikatelským účelem, za účelem správy vlastního majetku či jiným účelem a k výkonu dané činnosti musí společnost disponovat příslušným oprávněním.

K uvedení a vymezení předmětu podnikání společnosti s ručením omezeným v rámci zakladatelského právního jednání se vyjádřil ve svém rozsudku čj. 27 Cdo 3549/2020 ze dne 12. 5. 2021 Nejvyšší soud ČR. Předmět činnosti obchodní korporace určuje vůči společnosti a jejímu orgánu, kterému přísluší obchodní vedení společnosti, což je jednatel nebo jednatele, činnost, kterou zakladatelé předpokládají vykonávat. Vůči třetím osobám, kteří mohou do veřejného, obchodního rejstříku nahlížet, umožňuje zápis předmětu podnikání si učinit představu o tom, jakou činnost společnost vykonává nebo hodlá vykonávat. Nejvyšší soud ve svém usnesení dále dovodil, „že vymezení předmětu podnikání jako živnosti volné (výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 ŽZ) nenaplnuje požadavek určitosti právního ujednání, neboť z něj není patrné, co je (skutečným) předmětem podnikání obchodní korporace.“ Proto musí být v zakladatelském dokumentu uvedeny konkrétní obory činnosti živnosti volné.⁵³

2.8 Vznik společnosti s r. o.

Společnost s ručením vzniká zápisem do obchodního rejstříku a je jí automaticky Digitální informační agenturou založena datová schránka právnické osoby. Zřízení datové schránky je bezplatné. K přístupu do datové schránky právnické osoby je oprávněn statutární orgán právnické osob nebo člen

---

⁵² FINDEJS, Stanislav et al. *Občanský zákoník - Komentář s judikaturou - Svazek II*. Ostrava: CODEXIS publishing.2018. ISBN: 978-80-906391-6-4.

⁵³ Rozsudek, Nejvyšší soud, ze dne 12. 5. 2021, čj. 27 Cdo 3549/2020

statutárního orgánu právnické osoby, kterému na adresu bydliště Ministerstvo vnitra zašle bez zbytečné odkladu přihlašovací jméno a heslo doporučeně, do vlastních rukou. K faktickému zpřístupnění datové schránky dojde prvním přihlášením oprávněné osoby nebo přihlášením prvního z členů statutárního orgánu společnosti s ručením omezeným. Pokud k přihlášení nedojde do 15 dnů od doručení přihlašovacích údajů, je datová schránka automaticky zpřístupněna 15. dnem po doručení. Přístup do datové schránky lze delegovat i na pověřené osoby, jejichž počet není zákonem limitován.⁵⁴

Do 15 dnů od dne zápisu společnosti s ručením omezeným do obchodního rejstříku musí korporace podat přihlášku k placení daně z příjmu právnické osoby. Tuto povinnost mají všechny obchodní společnosti bez ohledu na to, zda bude mít společnost příjem či nikoliv. Registrační formulář se posílá k příslušnému finančnímu úřadu podle sídla společnosti prostřednictvím datové schránky.⁵⁵

Ustanovení § 7 zákona o obchodních korporacích neukládá společnosti s ručením omezeným povinnost založit internetové stránky firmy na rozdíl od akciové společnosti, ale pokud je korporace založí, platí pro ni, že musí na webových stránkách uveřejnit údaje, které je povinna uvádět na obchodních listinách. Dle ustanovení § 435 občanského zákoníku se jedná o jméno a sídlo společnosti, údaj o zápisu do obchodního rejstříku, tj. u kterého Krajského soudu, včetně oddílu a vložky a identifikační číslo osoby. Uvádí-li na internetových stránkách údaj o výši základního kapitálu, musí se tento údaj týkat pouze jeho splacené části. Lze uvést i další fakultativní údaje, nejsou-li způsobilé vyvolat klamavý dojem, či omyl.

Po vzniku korporace a před vlastním zahájením činnosti společnosti s ručením omezeným v souladu s předmětem podnikání uvedeným zakladatelské listině je nezbytné nejprve zjistit, zda a jaké oprávnění k dané činnosti je potřeba. Předmětem podnikání společnosti mohou být činnosti, ke kterým není zapotřebí žádné oprávnění, např. správa vlastního majetku, pronájem bytů či nemovitostí. K pronájmu nemovitosti, bytu nebo nebytového prostoru, tj. k výkonu vlastnického práva, nemusí být společnost držitelem živnostenského oprávnění

---

⁵⁴ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů v posledním znění

⁵⁵ § 39 zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů v posledním znění

za předpokladu, že nájemci budou poskytovány pouze nezbytné služby související se samotným pronájmem. Jestliže jsou s pronájmem nemovitosti poskytovány další služby jako jsou např. poskytování ložního prádla, úklid bytu, podávání snídaně či jiné stravovací služby, stává se činnost živností.⁵⁶

Pokud je předmět podnikání specifikován názvem živnosti, pak provozování podnikatelské činnosti upravuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Živnostenský zákon vymezuje v ustanovení § 3 rovněž činnosti, které nejsou živnostmi a mohou je vykonávat pouze fyzické osoby podle zvláštního právního předpisu. Vyjmenované činnosti smějí vykonávat i obchodní korporace prostřednictvím osob, které jsou k tomu oprávněny. Provozování činnosti bez pomoci těchto osob může vést až ke zrušení obchodní korporace.⁵⁷

3. PODNIKÁNÍ SPOLEČNOSTI S R. O. DLE ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA

Listina základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku České republiky v čl. 26 odst. 1 garantuje každému právo svobodně podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.

Definici podnikatele obsahuje § 420 odst. 1 občanského zákoníku. Základními znaky podnikání, které musí být splněny vždy, tj. současně, jsou skutečnost, že podnikatel vykonává svou činnost samostatně, na vlastní účet a odpovědnost, za účelem dosažení zisku, soustavně, a to živnostenským anebo jiným způsobem.

3.1 Podmínky provozování živnosti

Živnost, kterou zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, definuje obdobně jako

---

⁵⁶ HORZINKOVÁ, Eva a Václav URBAN. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou*. Praha: Linde. 2014 [cit. 06.02.2024] Dostupné z: CODEXIS

⁵⁷ § 2, § 93 zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích v posledním znění

občanský zákoník, může provozovat fyzická nebo právnická osoba, tj. podnikatel, splní-li podmínky stanovené živnostenským zákonem. Bezúhonnost jako jedna z všeobecných podmínek provozování živnosti se vztahuje pouze na osoby fyzické. Odsouzení právnické osoby nemá vliv na její živnostenské oprávnění, pokud jí zároveň nebyl uložen trest zákazu týkající se provozování živnosti v oboru nebo v příbuzném oboru po dobu trvání tohoto trestu, což představuje překážku provozování živnosti dle ustanovení § 8 živnostenského zákona.

Ode dne účinnosti zákona č. 416/2022 Sb., tj. dne 15.1.2023, již nemusí nově založená společnost s ručením omezeným k zápisu do veřejného rejstříku, resp. obchodního rejstříku předkládat předběžný výpis z živnostenského rejstříku dle ustanovení § 10 odst. 4 živnostenského zákona. V návaznosti na uvedené je v daném ustanovení živnostenského zákona zdůrazněno, že právnickým osobám vzniká živnostenské oprávnění nejdříve dnem jejich zápisu do obchodního nebo obdobného rejstříku, pokud se na základě jiného zákona do takového rejstříku zapisují. „Není-li osoba podle ustanovení § 10 odstavce 4 věty první živnostenského zákona zapsána do obchodního nebo obdobného rejstříku ve lhůtě 90 dnů ode dne ohlášení živnosti nebo podání žádosti o koncesi, rozhodne živnostenský úřad o tom, že ohlašovatel podmínky pro vznik živnostenského oprávnění nesplnil; v případě koncese tuto skutečnost poznamená do spisu a zapíše do živnostenského rejstříku.“⁵⁸

Právnická osoba může nově ohlásit živnost nebo požádat o udělení koncese až po jejím vzniku. Právnickým osobám zapsaným do obchodního rejstříku vzniká právo provozovat živnost u ohlašovacích živností dnem ohlášení a u koncesovaných živností dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese. U vzniklých právnických osob není vyžadována jako příloha k ohlášení živnosti doklad prokazující právní důvod užívání prostor sídla, jelikož už je splněn jako podmínka zápisu do obchodního rejstříku.⁵⁹

Právnická osoba uvádí v ohlášení živnosti na příslušném tiskopise vydaném Ministerstvem průmyslu a obchodu především identifikační údaje

---

⁵⁸ § 10 zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v posledním znění

⁵⁹ Zákon č. 416/2022 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s využíváním digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností a fungováním veřejných rejstříků v posledním znění

vztahující se k obchodní firmě, ke statutárním orgánům, k odpovědnému zástupci, k provozovně a předmět podnikání. Ohlašovatel je povinen vymezit předmět podnikání živnosti v souladu s přílohami č. 1-4 k živnostenskému zákonu, u živnosti volné spolu s názvem oboru činnosti.⁶⁰

Dle Položky 24 Sazebníku, jenž je přílohou k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, je ohlášení živnosti a přijetí žádosti o koncesi při vstupu do živnostenského podnikání zpoplatněno částkou 1 000 Kč. V průběhu podnikání je pak ohlášení další živnosti nebo další žádost o koncesi zpoplatněno částkou 500 Kč. Pokud je současně ohlášena první živnost a podána žádost o koncesi je vybírán pouze jeden poplatek ve výši 1000 Kč a stejný poplatek inkasován i v případě, že je více živností ohlášeno současně nebo je požádáno o udělení více koncesí. Podle ustanovení § 9 zákona o správních poplatcích snižuje správní orgán poplatek o 20 %, pokud je ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi podána na elektronickém formuláři zveřejněném podle zákona upravujícího právo na digitální služby.⁶¹

Ohlásit živnost, příp. další živnosti, je možné u kteréhokoliv živnostenského úřadu v ČR bez ohledu na místní příslušnost dle sídla společnosti s ručením omezeným. Obecní živnostenské úřady jsou zákonem č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, v platném znění, zřízeny na obcích s rozšířenou působností. Obecními živnostenskými úřady jsou většinou odbory městských úřadů obcí s rozšířenou působností a na území hlavního města Prahy – živnostenské odbory úřadů městských částí.⁶²

Vybrané živnostenské úřady určené vyhláškou č. 248/2009 Sb., kterou se stanoví seznam jednotných kontaktních míst, v platném znění, umístěné zejména na magistrátech statutárních měst, vykonávají funkci jednotného kontaktního místa, podle zákona č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb, v platném znění. Jednotné kontaktní místo poskytuje mj. obecné informace o požadavcích týkajících se přístupu k činnosti poskytování služeb a jejího výkonu v jiných členských státech, o požadavcích týkajících se ochrany spotřebitele

---

⁶⁰ § 45, 45a zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v posledním znění

⁶¹ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích v posledním znění

⁶² Živnostenské podnikání. [online] Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2024. [cit. 28. 6. 2023]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/>

v jiných členských státech, kontaktní údaje spolku nebo jiných právnických osob, včetně Evropské sítě spotřebitelských středisek, které mohou poskytovatelům služeb nebo příjemcům služeb poskytovat praktickou pomoc v otázkách podnikání v zahraničí. Jednotná kontaktní místa poskytují informace bezodkladně, v jasné a srozumitelné formě v českém či anglickém jazyce a podle možností i v dalších úředních jazycích Evropské unie.⁶³

Společnost s ručením omezeným musí být držitelem živnostenského oprávnění odpovídajícímu předmětu podnikání zapsanému v obchodním rejstříku, který vypovídá o tom, jakou činnost právnická osoba skutečně provozuje.

Podle údajů Českého statistického úřadu podniká v České republice ke dni 31.12.2023 podle živnostenského zákona celkem 546 202 právnických osob, které jsou držiteli celkem 977 151 živnostenských oprávnění.⁶⁴

3.2 Živnosti ohlašovací

Živnosti dělíme na ohlašovací (řemeslné, vázané a živnost volnou) a koncesované. U živnosti volné s názvem Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona není stanovena zvláštní podmínka provozování živnosti, tj. odborná způsobilost, což znamená, že pro výkon živnosti nemusí podnikatel ani právnická osoba ustanovit odpovědného zástupce. Nicméně možnost podnikateli ustanovit odpovědného zástupce živnostenský zákon neupírá. Odpovědný zástupce musí splňovat všeobecné podmínky provozování živnosti. Plně svéprávná fyzická osoba musí být bezúhonná ve smyslu živnostenského zákona, který požaduje, aby osoba nebyla odsouzena pro úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s podnikáním nebo předmětem podnikání, který bude ohlašován. Bezúhonnost se prokazuje u občanů České republiky výpisem z evidence Rejstříku trestů, který si živnostenský úřad vyžádá prostřednictvím dálkového přístupu v elektronické podobě. Pokud je osoba

---

⁶³ Zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb v posledním znění

⁶⁴ *Roční přehled podnikatelů a živností*. [online] Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2024. [cit.10.2.2024]. <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/rocní-prehled-podnikatelu-a-zivnosti--222295/>

odsouzena za úmyslný trestný čin, je živnostenský úřad oprávněn vyžádat si pro účely posouzení bezúhonnosti od soudu opis pravomocného rozsudku.⁶⁵

Příloha č. 4 k živnostenskému zákonu definuje 82 oborů činnosti živnosti volné a jejich prostřednictvím lze specifikovat předmět podnikání. Obsahovou náplň všech živností vymezuje nařízení vlády č. 278/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů. U každé živnosti i oboru činnosti živnosti volné uvádí činnosti, které jsou předmětem výkonu dané živnosti, které lze případně dále provádět, přestože jsou náplní i jiné živnosti a také činnosti, které nelze v rámci určité živnosti vykonávat.

Z celkového počtu 82 oborů činnosti živnosti volné s názvem Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona se zaměřuje cca 35 oborů na výrobní činnosti. V rámci výrobní činnosti je oprávněna společnost s ručením omezeným, pokud zůstane zachována povaha živnosti, dále v souvislosti s vlastním výrobkem např. vyrábět obaly, potiskovat etikety, provádět jeho montáž a údržbu, pronajímat či prodávat příslušenství. Rovněž může prodávat, pronajímat či poskytovat další služby související s výrobky stejného druhu od jiných výrobců. Obchodní činnost reprezentují obor činnosti č. 47 – Zprostředkování obchodu a služeb, obor činnosti č. 48 – Velkoobchod a maloobchod a obor činnosti č. 49 – Zastavárenská činnost a maloobchod s použitým zbožím. Právnická osoba má právo v rámci obchodní činnosti zboží, které nakoupila za účelem jeho dalšího prodeje, pokud to nevyžaduje zvláštní odborné znalosti, zákazníkovi namontovat, upravit dle jeho potřeb nebo vyměnit vadné díly.⁶⁶

Držitel živnostenského oprávnění s předmětem podnikání Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona má právo provozovat všechny obory činnosti, i přestože je živnostenskému úřadu neohlásil. Naopak povinnému ohlášení ze strany právnické osoby v rámci živnosti volné podléhá obor č. 80 - Poskytování služeb pro právnické osoby a svěřenské fondy nebo obor č. 81 - Poskytování služeb spojených s virtuálním aktivem. V tomto případě je povinná k ohlášení živnosti doložit doklad obsahující seznam osob,

---

⁶⁵ SOLOMONOVÁ, Kristýna et al. *Živnostenský zákon. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023. ISBN 978-80-7400-929-7.

⁶⁶ Příloha č. 4, § 34, § 42 zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v posledním znění

kteřé jsou jejím skutečným majitelem nebo členem jejího statutárního orgánu, pokud tyto údaje nelze zjistit z veřejného rejstříku. Jestliže některá z uvedených osob nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt, musí právnická osoba k ohlášení živnosti doložit výpis z rejstříku trestů skutečného majitele nebo člena statutárního orgánu ze své domovské země a tento doklad nesmí být starší než 3 měsíce.⁶⁷

Pro získání živnostenského oprávnění s předmětem podnikání živnosti řemeslné nebo vázané je živnostenským zákonem vyžadováno splnění všeobecných a zároveň zvláštních podmínek provozování živnosti. Zvláštní podmínkou pro provozování živnosti řemeslné je odborná způsobilost definovaná ustanovením § 21 živnostenského zákona. U živností vázaných je zvláštní podmínkou provozování živnosti odborná způsobilost uvedená v příloze č. 2 k živnostenskému zákonu vždy pro jednotlivou konkrétní živnost.

Dle ustanovení § 11 odst. 7 písm. b) živnostenského zákona je odpovědného zástupce povinna právnická osoba ustanovit pro živnosti vyžadující splnění zvláštních podmínek provozování živnosti. Do funkce odpovědného zástupce může česká právnická osoba ustanovit osobu, která je členem jejího statutárního orgánu, a která splňuje všechny podmínky pro výkon funkce odpovědného zástupce podle živnostenského zákona. Nelze-li odpovědného zástupce ustanovit z uvedených osob, ustanovuje podnikatel odpovědného zástupce z jiných osob. Naopak do funkce odpovědného zástupce zakazuje živnostenský zákon ustanovit člena kontrolního orgánu nebo osobu, které byl uložen zákaz činnosti odpovídající ohlašované živnosti. Vykonávat funkci odpovědného zástupce může ustanovená osoba maximálně pro 4 podnikatele. Odpovědný zástupce musí před živnostenským úřadem osobně prohlásit, že souhlasí s ustanovením do funkce nebo podpis na předkládaném prohlášení musí být úředně ověřen. Prohlášení odpovědného zástupce může být rovněž v elektronické podobě, pokud podpis naplňuje účinky vlastnoručního podpisu.⁶⁸

U živností řemeslných lze odbornou způsobilost odpovědného zástupce prokázat např. dokladem o řádném ukončení příslušného stupně vzdělání

---

⁶⁷ Příloha č. 6 zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v posledním znění

⁶⁸ HORZINKOVÁ, Eva. Václav, URBAN. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou*. Praha: Linde, 2014 [cit. 06.02.2024]. Dostupné z: CODEXIS

v příslušném oboru, tj. výučním listem, maturitním vysvědčením nebo vysvědčením o absolutoriu a diplomem absolventa vyšší odborné školy s předměty odborné přípravy v příslušném oboru či diplomem z vysokoškolského vzdělání z oboru nebo programu vzdělání korespondující s vybranou řemeslnou živností. Prokázat odbornost lze též dokladem o získání profesní kvalifikace uvedené v Národní soustavě kvalifikací, dále výše uvedeným doklady získanými v příbuzném oboru vzdělání či osvědčením o rekvalifikaci a jednoroční praxí v oboru. Za příbuzné obory se považují obory, které užívají stejných nebo podobných pracovních postupů a odborných znalostí. U řemeslných živností je v neposlední řadě možné prokázat odbornost vykonáním praxe v oboru po dobu 6 let při provozování vlastní živnosti, nebo v postavení osoby pověřenou vedením nebo odpovědnou za řízení činnosti, která je předmětem živnosti. Dobou praxe se rozumí doba výkonu odborných činností konaných v pracovním poměru po stanovenou týdenní pracovní dobu.⁶⁹

Živnosti řemeslné jsou rozděleny do tří částí. Část A, která je částí majoritní, co se týká počtu živností, a náleží do ní např. živnost Zednictví; Truhlářství, podlahářství; Opravy silničních vozidel; Holičství, kadeřnictví; Klempířství a oprava karosérií aj. Do Části B patří řemeslná živnost Kominictví, Barvení a chemická úprava textilií a Čištění a praní textilu a oděvů a Část C zahrnuje řemeslnou živnost Hostinská činnost, Kosmetické služby a Pedikúra, manikúra. Členění řemeslných živností souvisí s možností občana České republiky nebo Evropské unie prokázat odbornou způsobilost pro danou živnost doklady, blíže specifikovanými v ustanovení § 7 odst. 5 živnostenského zákona, osvědčující skutečnost, že řemeslnou činnost vykonával po zákonem stanovenou dobu v jiném členském státě Evropské unie.⁷⁰

Pro vázané živnosti není odborná způsobilost stanovena obecně v živnostenském zákoně jako je tomu u živností řemeslných, ale pro každou vázanou živnost je odbornost specifikována konkrétně v příloze č. 2 k živnostenskému zákonu. Každá vázaná živnost je vázána na přesně vymezené vzdělání fyzické osoby, příp. přesně určenou získanou dobu praxe

---

⁶⁹ § 6, 21 a 22 zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v posledním znění

⁷⁰ SOLOMONOVÁ, Kristýna et al. *Živnostenský zákon: Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023. ISBN 978-80-7400-929-7.

v oboru nebo při výkonu konkrétní činnosti. Další možnost splnění zvláštní podmínky provozování živnosti je předložení osvědčení o odbornosti vydané jiným orgánem, např. Ministerstvem vnitra ČR, Ministerstvem životního prostředí ČR, krajským úřadem. Požadované vzdělání u živností vázaných nelze nahradit či získat praxí v oboru nebo příbuzném oboru jako je tomu u živností řemeslných.

Mezi vázané živnosti náleží např. živnost Provádění staveb, jejich změn a odstraňování; Projektová činnost ve výstavbě; Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy; Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb; Provozování autoškoly nebo Realitní zprostředkování. Ohlašuje-li právnická osoba vázanou živnost Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence, je povinna k ohlášení živnosti navíc doložit doklad obsahující seznam osob, které jsou jejím skutečným majitelem nebo členem jejího statutárního orgánu, pokud tyto údaje nejsou zjistitelné z veřejného rejstříku. Jestliže některá z uvedených osob nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt, je právnická osoba povinna k ohlášení živnosti doložit výpis z rejstříku trestů skutečného majitele nebo člena statutárního orgánu ze své domovské země, za podmínky, že tento doklad nesmí být starší než 3 měsíce.⁷¹

Jestliže právnická osoba splní všechny předepsané náležitosti ohlášení živnosti, všeobecné a zvláštní podmínky a doloží všechny doklady provede živnostenský úřad do 5 pracovních dnů zápis do živnostenského rejstříku a vydá podnikateli průkaz živnostenského oprávnění. Ve výpisu ze živnostenského rejstříku uvede identifikační údaje, jako je v případě společnosti s ručením omezeným již zapsané v obchodním rejstříku, obchodní firma, adresa sídla, identifikační číslo osoby, název živnosti, tj. předmět podnikání, den vzniku a platnost živnostenského oprávnění na dobu neurčitou.⁷²

3.3 Živnosti koncesované

Zvláštní podmínky provozování živností koncesovaných jsou koncipovány obdobně jako u živností vázaných. Přesně stanovená odborná způsobilost stanovená v příloze č. 3 k živnostenskému zákonu je navíc doplněna o jinou

---

⁷¹ § 46 a příloha č.2, č.6 zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v posledním znění

⁷² SOLOMONOVÁ, Kristýna et al. *Živnostenský zákon: Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2023. ISBN 978-80-7400-929-7.

zvláštní způsobilost. Na rozdíl od živností ohlašovacích, které v případě splnění podmínek stanoveným živnostenským zákonem vznikají dnem ohlášení, právo provozovat koncesovanou živnost vzniká podnikateli až dnem nabytí právní moci o udělení koncese, neboť k žádosti o udělení koncese se vyjadřuje rovněž orgán státní správy, do jehož kompetence výkon živnosti věcně patří a jeho stanoviskem je živnostenský úřad v rámci správního řízení o udělení koncese vázán. V rozhodnutí o udělení koncese mohou být podnikateli uloženy podmínky, za kterých je povinen živnost provozovat. Živnosti koncesované regulují např. Provozování pohřební služby nebo krematoria, Silniční motorovou dopravu, Provozování cestovní kanceláře, Vedení spisovny, Služby soukromých detektivů, Ostrahu majetku a osob, Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob a také nakládání se zbraněmi, střelivem.⁷³

Občanský zákoník vymezuje okruh právnických osob, jejichž činnost se může dotýkat nakládání se zbraněmi. Jednou výjimkou z obecného zákazu nakládání se zbraněmi je, že osoby se zbraněmi nakládají v rámci své podnikatelské činnosti.⁷⁴

Živnostenská oprávnění týkající se zbraní, střeliva, výbušnin, munice, bezpečnostního materiálu, provádění pyrotechnického průzkumu či provozování střelnic, výuky a výcviku ve střelbě jsou předmětem koncesovaných živností. U zbraní se jedná o všechny kategorie zbraní regulované zákonem č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů. Rozsah předmětu podnikání u koncesované živnosti musí být v rámci žádosti o udělení koncese určen dle přílohy č. 3 k živnostenskému zákonu a může jím výzkum, vývoj, výroba, opravy, úpravy, ničení, nákup, prodej, zpracování, zneškodňování, znehodnocování, půjčování nebo uschovávání. K předmětu podnikání v určitém rozsahu se vyjadřují zákonem určené orgány státní správy, které vydávají závazné stanovisko k udělení koncese, a jsou jimi např. Český báňský úřad, Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva nebo krajské ředitelství Policie České republiky. Stanovisko uvedeného orgánu je pro udělení koncese závazné a v rozhodnutí o udělení koncese jsou dále uvedeny podmínky,

---

⁷³ § 50-53, příloha č. 3 zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v posledním

⁷⁴ § 145 zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v posledním znění

za kterých může podnikatel živnost provozovat.⁷⁵ V dané oblasti týkající se zbraní to může být spolehlivost podnikatele nebo statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu dle zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů. Další samostatnou podmínkou je např. bezúhonnost všech zaměstnanců nebo způsobilost provozovny dle zákona o zbraních.⁷⁶

3.4 Provozovna

Živnostenský zákon definuje pojem provozovna jako prostor, v němž je živnost provozována a rozlišuje provozovnu pevnou a mobilní. Za provozovnu považuje i prodejní automat, stánek a pojízdnou prodejnu. Podnikatel může mít několik provozoven a naopak nemusí mít provozovnu žádnou, pokud např. služby poskytuje přímo u zákazníků.⁷⁷

Zahájení a ukončení činnosti v provozovně je společnost s ručením omezeným v postavení podnikatele v souladu s ustanovení § 17 odst. 3 živnostenského zákona povinna oznámit předem živnostenskému úřadu. V oznámení uvede své identifikační údaje a ve vztahu k provozovně její adresu, případně umístění, a předmět podnikání dle živnostenského zákona a u živnosti volné obor její činnosti. Provozovna musí být pro danou činnost způsobilá dle stavebního zákona. Pevná provozovna musí být za splnění všech tří podmínek současně, tj. trvale, viditelně a zvenčí označena v rozsahu údajů stanovených pro sídlo společnosti a pokud je v provozovně prodáváno zboží nebo poskytovány služby a je určena pro styk se spotřebitelem, pak musí být označena dále jménem a příjmením osoby, která zodpovídá za její činnost (musí hovořit česky nebo slovensky) a údaji o provozní době.⁷⁸

---

⁷⁵ Příloha č. 3 k zákonu č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v posledním znění

⁷⁶ Příloha č. 3 k zákonu č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v posledním znění

⁷⁷ § 17 zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v poslední znění

⁷⁸ HORZINKOVÁ, Eva a Václav URBAN. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou*. Praha: Linde, 2014. [cit. 05.01.2024]. Dostupné z: CODEXIS

Při uzavření provozovny určené pro prodej zboží a poskytování služeb spotřebitelům na přechodnou dobu je podnikatel povinen tuto dobu viditelně na provozovně vyznačit, pokud tomu nebrání závažné nepředvídatelné důvody. Podnikatel si může provozovnu označit i vlastním názvem, který je pro veřejnost praktický např. Restaurace U tlustřocha, Penzion Azalka nebo Salón Judita. Pro zařízení poskytující ubytování a služby s tím spojené musí být v označení navíc uvedena kategorie a třída ubytovacího zařízení. Kategorie a třídy ubytovacích zařízení stanovuje vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. Ubytovací zařízení se zařazuje podle vybavení do tříd, které se označují jednou až pěti hvězdičkami. Existuje několik kategorií ubytování, např. hotel, motel, penzion a ostatní, mezi něž může patřit např. turistická ubytovna, chatová osada nebo autokemp.⁷⁹

Na základě oznámení zahájení, příp. ukončení, provozování živnosti v provozovně přidělí živnostenský úřad provozovně identifikační číslo provozovny, provede zápis do živnostenského rejstříku a vyrozumí podnikatele o zápisu o provozovně do živnostenského rejstříku. Živnostenský rejstřík je informační systém veřejné správy, ve kterém jsou evidovány údaje o podnikatelích. Veřejná část registru živnostenského podnikání neobsahuje údaje o pokutách a sankčních opatřeních uložených podnikajícím osobám, rodná čísla, bydliště nebo pobyt osob, které jsou v živnostenském rejstříku zapsáni jako podnikatelé, odpovědní zástupci nebo statutární orgán právnické osoby.⁸⁰

Veřejná část živnostenského rejstříku je dostupná na Portálu živnostenského podnikání.

3.5 Portál živnostenského podnikání

Portál živnostenského podnikání uvedlo do provozu dne 1. ledna 2023 Ministerstvo průmyslu a obchodu, které plní působnost Živnostenského úřadu ČR. Portál živnostenského podnikání, který je postaven na koncepci portálů veřejné správy, významnou měrou rozšiřuje stávající služby registru živnostenského

---

⁷⁹ SOLOMONOVÁ, Kristýna et al. *Živnostenský zákon. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023. ISBN 978-80-7400-929-7.

⁸⁰ § 60 zákon č. 455/1991 Sb., *živnostenský zákon* v posledním znění

podnikání pro veřejnost. Portál kromě služeb poskytovaných stávajícím veřejným webem registru živnostenského podnikání přináší veřejnosti nové služby, a to:

- průvodce živnostenským podnikáním, který nového i stávajícího podnikatele informuje o průběhu i očekávaném výsledku řízení o vzniku, změnách a ukončení živnostenského podnikání.
- výpisy z veřejné i neveřejné části živnostenského rejstříku
- praktický adresář všech živnostenských úřadů v České republice obsahující adresu úřadu, včetně zobrazení v mapě, úřední hodiny, kontaktní údaje atd.
- možnost reklamace nesprávných údajů zapsaných v živnostenském rejstříku
- off-line službu Potřebuji poradit.

Od roku 2024 mohou stávající i budoucí podnikatelé mohou za využití datové schránky nebo jiné elektronické identity činit elektronická podání ve věcech živnostenského podnikání vůči živnostenským úřadům ve zjednodušené formě právě prostřednictvím služeb portálu.⁸¹

4. PODNIKÁNÍ SPOLEČNOSTI S R.O. DLE ZVLÁŠTNÍCH ZÁKONŮ

Živnostenský zákon vymezuje v ustanovení § 3 rovněž činnosti, které nejsou živností a mohou je vykonávat pouze fyzické osoby podle zvláštního právního předpisu. Tyto činnosti smějí vykonávat i obchodní korporace prostřednictvím osob, které jsou k tomu oprávněny. Provozování činnosti bez pomoci těchto osob může vést až ke zrušení obchodní korporace.⁸²

Identifikační čísla fyzickým osobám podnikajícím mimo režim živnostenského zákona přidělují příslušné povolovací authority, které plní roli editora registru osob, tj. základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci.⁸³

---

⁸¹ *Nový portál živnostenského podnikání.* [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2023 [cit. 2023-12-11]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/aktualni-informace/dulezite---novy-portal-zivnostenskeho-podnikani--271723/>

⁸² § 2, § 93 zákon č. 90/2012 Sb., *o obchodních korporacích* v posledním znění

⁸³ Zákon č. 111/2009 Sb., *o základních registrech* v posledním znění

Mezi editory registru osob samostatně výdělečně činných náležejí např. profesní komory, které hájí zájmy svých členů a členové jsou vázáni předpisy vydanými komory, ministerstva a ústřední orgány veřejné správy, obce, kraje apod. Z obecného seznamu osob a jejich výdělečné činnosti ve vazbě na editory základního registru osob, tj. oprávněných institucí k povolení výkonu dané činnosti, můžeme zjistit např., že:

- Krajské úřady registrují poskytovatele sociálních a zdravotních služeb a provozovatele stanic technické kontroly.
- Regulátorem většiny služeb v oblasti finančního trhu, resp. pojišťovnictví, a peněžnictví a sektoru penzijních fondů, je Česká národní banka, která oprávněným subjektům vydává příslušná povolení (licence).
- Oprávnění k výkonu profese advokáta vzniká zápisem do seznamu advokátů, který vede Česká advokátní komora.
- Lékaři a zubní lékaři se povinně sdružují v České lékařské komoře, resp. v České stomatologické komoře a lékárníci v České lékárnické komoře.
- Oprávnění k výkonu profese veterinárního lékaře vzniká dnem udělení osvědčení k výkonu veterinární léčebné a preventivní činnosti a zapsáním do seznamu členů Komory veterinárních lékařů.
- Daňoví poradci mají povinné členství v Komoře daňových poradců České republiky.
- Oprávnění k výkonu povolání autorizovaného architekta vzniká udělením autorizace. Autorizaci uděluje Česká komora architektů.
- Autorizovaní inženýři jsou povinně členy České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a rovněž autorizovaný zeměměřický inženýr je povinně členem České komory autorizovaných zeměměřických inženýrů.
- Provozovatel námořní dopravy se musí zapsat do námořního rejstříku vedeného Ministerstvem dopravy ČR. Celostátní, regionální či místní dráhu, nebo speciální dráhu je oprávněn provozovat držitel licence, kterou uděluje Drážní úřad.
- Osoba, která hodlá podnikat v elektronických komunikacích musí být držitelem příslušného osvědčení od Českého telekomunikačního úřadu.
- Vyrábět a distribuovat léčivé přípravky může pouze držitel příslušného oprávnění, které vydává Státní ústav pro kontrolu léčiv.

- Povolení k zacházení s návykovými látkami vydává Ministerstvo zdravotnictví.
- Záměnce o provozování rozhlasového, televizního, kabelového, digitálního aj. vysílání musí být držitelem licence udělené Radou pro rozhlasové a televizní vysílání.
- Zprostředkovávat zaměstnání neboli tzv. agenturu práce může provozovat osoba, která je držitelem povolení vydaného Úřadem práce České republiky.
- Povolení k hornické činnosti vydává Obvodní báňský úřad.
- Podnikat v energetických odvětvích může pouze osoba, která je držitelem licence, kterou uděluje Energetický regulační úřad.⁸⁴

Podnikat v zemědělství, tj. provozovat zemědělskou výrobu, čímž se mj. rozumí rostlinná výroba včetně chmelařství, ovocnářství, vinohradnictví a pěstování zeleniny, hub, okrasných rostlin, dále živočišná výroba zahrnující chov hospodářských a jiných zvířat nebo živočichů za účelem získávání, zpracování a výroby živočišných produktů, chov sportovních a dostihových koní, chov ryb a vodních živočichů a hospodařit v lese může držitel osvědčení o zápisu do Evidence zemědělského podnikatele. Zápis do této evidence lze provést u kteréhokoli obecního úřadu obce s rozšířenou působností.⁸⁵

5. ZALOŽENÍ SPOLEČNOSTI S R. O. (LTD.) VE VELKÉ BRITÁNII

Založení společnosti s ručením omezeným (Ltd.) v Anglii je proces, který vyžaduje dodržení určitých právních postupů a formalit.

Zakladatelská listina, známá také jako Memorandum of Association, obsahuje základní informace o společnosti, jako je její název, adresu sídla a informace o zakladatelích. Při zakládání společnosti je klíčové vybrat vhodný název. Název nesmí být příliš obecný a nedostatečně specifický, musí být unikátní a dodržovat stanovená pravidla ohledně způsobilosti názvu. Bez speciálního povolení nebo schválení nesmí obsahovat slova jako "královský", "banka"

⁸⁴ HORZINKOVÁ, Eva a Václav URBAN. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou*. [online]. Praha: Linde, 2014 [cit. 05.01.2024]. Dostupné z: CODEXIS

⁸⁵ Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství v posledním znění

nebo "pojišťovna". Nepřípustné jsou v Anglii názvy, které jsou vulgární nebo urážlivé. Název společnosti musí jasně ukázat její právní formu. Společnost s ručením omezeným musí mít "Ltd." na konci svého názvu. Adresa, která bude sloužit jako sídlo společnosti, může být odlišná od obchodního sídla společnosti. Popis činnosti musí být uveden v rozsahu jasně určujícím hlavní činnost společnosti a každý zakladatel musí být dospělý a mentálně způsobilý k založení společnosti. Zakladatelská musí být správně sestavena, aby byla zajištěna platnost a legální status společnosti.⁸⁶

Spolu se zakladatelskou listinou tvoří Stanovy společnosti (Articles of Association) v Anglii základní kameny právního rámce společnosti s ručením omezeným. Stanovy obsahují pravidla pro vnitřní fungování společnosti, stanovují způsob, jakým bude společnost řízena, jaká budou práva a povinnosti členů a ředitelů, organizační strukturu, včetně informací o řídicích orgánech, jako jsou ředitelé, správní rada. Definují práva a povinnosti členů společnosti. To může zahrnovat právo na dividendy, právo hlasovat na shromáždění členů, postup pro převod akcií a další relevantní aspekty. Stanovují práva a povinnosti ředitelů společnosti, včetně jejich povinnosti vůči společnosti, způsob volby, odvolání a funkční období. Dále mohou obsahovat podrobnosti o procesech rozhodování, způsobu schvalování rozhodnutí, pravidla pro svolávání a průběh shromáždění členů nebo postup, jak lze stanovy změnit. V neposlední řadě mohou obsahovat podmínky specifické pro danou společnost a které jsou relevantní pro její fungování. Zakladatelská listina a stanovy, včetně dalších dokumentů, se podávají na úřad Companies House spolu s registračním poplatkem, který činí 12 GBP při online podání a zápis společnosti je proveden obvykle do 24 hodin nebo poplatek činí 40 GBP při podání v listinné podobě a zápis společnosti do registru je proveden obvykle ve lhůtě 8 až 10 dnů. Po schválení registrace obdrží

---

⁸⁶ *Set up a limited company: step by step* [online] GOV United Kingdom, 2024. [cit. 12.2.2024]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/set-up-limited-company>
Založení firmy či pobočky ve Spojeném království [online] Ministerstvo zahraničních věcí ČR. 2020 [cit. 12.2.2024]. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/london/cz/obchod_a_ekonomika/zalozeni_firmy_ci_pobocky_ve_spojenem.html

společnost identifikační číslo společnosti, získává oficiální právní status a je zapsána do veřejných registrů.⁸⁷

Společnost s ručením omezeným musí být do 3 měsíců od vlastního zahájení podnikatelské činnosti registrována u daňového úřadu HM Revenue & Customs (HMRC). Při registraci u HMRC je nezbytné určit, jaké daně společnost bude platit. Obvykle se jedná o daně z příjmu (corporation tax), daně z přidané hodnoty (value added tax - VAT), daně z příjmu zaměstnanců (payroll taxes) a další. Po úspěšné registraci obdrží společnost své daňové identifikační číslo (Unique Taxpayer Reference - UTR), které slouží jako její jedinečný identifikátor společnosti pro účely zdanění. Kromě registrace společnosti a plnění daňových povinností existuje celá řada dalších povinností, které nová společnost musí splnit v rámci svého právního, finančního a obchodního provozu. Některé z těchto povinností jsou:

- vedení účetnictví a vedení finančních záznamů,
- povinnost sestavovat finanční výkazy, které poskytují informace o finančním stavu a výsledcích její činnosti, podání daňových přiznání,
- podání ročních zpráv na úřad Companies House, které obsahují informace o jejím finančním stavu, činnosti a další relevantní údaje.

Mezi ostatními povinnostmi je dále uváděno, že společnost by měla mít vhodné pojištění, aby pokryla rizika spojená s provozem podnikání a chránila zájmy společnosti a zaměstnanců.⁸⁸

---

⁸⁷ *Set up a limited company: step by step* [online]. GOV United Kingdom, 2024. [cit. 12.2.2024].

Dostupné z: <https://www.gov.uk/set-up-limited-company>

Založení firmy či pobočky ve Spojeném království [online]. Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2020. [cit. 12.2.2024]. Dostupné z:

https://mzv.gov.cz/london/cz/obchod_a_ekonomika/zalozeni_firmy_ci_pobocky_ve_spojenem.html

⁸⁸ *Set up a limited company: step by step* [online] GOV United Kingdom 2024 [cit. 12.2.2024].

Dostupné z: <https://www.gov.uk/set-up-limited-company>

Založení firmy či pobočky ve Spojeném království [online] Ministerstvo zahraničních věcí ČR. 2020 [cit. 12.2.2024]. Dostupné z:

https://mzv.gov.cz/london/cz/obchod_a_ekonomika/zalozeni_firmy_ci_pobocky_ve_spojenem.html

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývá společnostmi s ručením omezeným po rekodifikaci soukromého práva, zejména jejím založením a vznikem v souladu s aktuálně platnou právní úpravou v České republice.

Začátek práce je věnován krátkému historickému exkurzu do vývoje právní úpravy společností s ručením omezeným od její první kodifikace až po současnost. Z krátkého pojednání v této kapitole je zřejmé, že rekodifikace soukromého obchodního práva je vždy připravována dlouhodobě s náležitou pečlivostí a úzce navazuje na společenské, politické a hospodářské změny velkého významu v daném státě.

Hlavní část práce popisuje zakladatelské jednání a vznik společnosti s ručením omezeným a zabývá se podnikáním obchodní korporace dle živnostenského zákona a zvláštních zákonů. Na základě propojení úzce souvisejících právní předpisů zobrazuje bakalářská práce celý proces založení vzniku společnosti s ručením omezeným nejen prostřednictvím notáře, který je v současné době nejvyužívanějším způsobem, ale i za využití prostředků elektronické komunikace.

Na základě seznámení s právními předpisy upravující založení společnosti, včetně novelizací provedených v roce 2023, lze konstatovat, že uskutečnění tohoto právního úkonu v České republice se stává pro zakladatele stále jednodušším, levnějším a časově méně náročnějším projevem vůle.

Založení a vznik obchodní korporace prostřednictvím notáře s minimem potřebných dokumentů umožňuje i skutečnost postupující digitalizace a elektronizace, neboť notáři mohou nejen přistupovat a využívat údajů z informačních systémů veřejné správy, ale do nich rovněž zapisovat.

Ode dne účinnosti zákona č. 416/2022 Sb., tj. dne 15.1.2023, může celý proces založení a vzniku společnosti proběhnout bez fyzické přítomnosti zakladatele za využití prostředků elektronické identifikace vydané v rámci kvalifikovaného systému, což splňuje např. bankovní identita. V návaznosti na citovaný zákon došlo na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti

ke zveřejnění vzoru společenské smlouvy pro založení jednočlenné společnosti s ručením omezeným, který je spojen s osvobozením od soudního poplatku za zápis do obchodního rejstříku notářem a sníženou sazbou odměny notáře. Rovněž již nemusí nově založená společnost s ručením omezeným k zápisu do veřejného rejstříku předkládat předběžný výpis z živnostenského rejstříku a ohlásit živnost či požádat o udělení koncese, tak může až po vzniku obchodní korporace.

Přes půl milionu existujících společností s ručením omezeným v České republice podniká podle živnostenského zákona, a proto další část bakalářské představuje všeobecné i zvláštní podmínky stanovené živnostenským zákonem právnické osobě, které je potřeba splnit pro získání živnostenského oprávnění. Přibližuje členění živností, náležitosti a proces ohlášení živnosti nebo podání žádosti o koncesi až po zápis údajů do živnostenského rejstříku, včetně jeho veřejné části dostupné na Portálu živnostenského podnikání.

Dále bakalářská práce dává možnost seznámit se krátce s různými předměty podnikání obchodní korporací dle zvláštních zákonů ve vztahu k jednotlivým subjektům, které specifickou výdělečnou činností v České republice povolují a dozorují.

V poslední části práce popisuje založení společnosti s ručením omezeným ve Velké Británii a umožňuje porovnání s procesem založení obchodní korporace v České republice. Lze konstatovat, že nejen implementací unijních směrnic do právního řádu České republiky je obdobné právní jednání v obou zemích srovnatelně náročné.

Cílem bakalářské práce bylo provázat právní předpisy související zejména se založením a vznikem společnosti s ručením omezeným v roce 2023 a vytvořit základní přehled pro studenty uvažující o provozování podnikatelské činnosti dle živnostenského zákona ve formě společnosti s ručením omezeným. Věříme, že práce naplnila námi zamýšlený cíl a může pomoci studentům zorientovat se v základních pramenech práva týkajících se založení a vzniku společnosti s ručením omezeným a poskytnout znalosti k získání primárního právního vědomí v oblasti podnikání obchodních korporací.

SEZNAM LITERATURY

Monografie:

DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. ISBN 978-80-7478-633-4.

HEJDA, Jan et al. *Společnost s ručením omezeným: praktické dopady současné právní úpravy, odraz právní úpravy v judikatuře*. 2. vydání. Olomouc: ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-268-7.

HORZINKOVÁ, Eva a Václav URBAN. *Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a judikaturou*. [online]. Praha: Linde, 2014. [cit. 06.02.2024]. Dostupné z: CODEXIS

FILIP, Václav a David FYRBACH. *Společnost s ručením omezeným. Právo prakticky*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN 978-80-7552-231-3.

FINDEJS, Stanislav et al. *Občanský zákoník: Komentář s judikaturou - Svazek II*. Ostrava: CODEXIS publishing, 2018. ISBN: 978-80-906391-6-4.

JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Eva DVOŘÁKOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně*. 3. vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0872-5.

KOMISE PRO APLIKACI NOVÉ CIVILNÍ LEGISLATIVY MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI ČR. *Nový zákon o obchodních korporacích*. Praha, 2013.

LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-852-8.

SOLOMONOVÁ, Kristýna et al. *Živnostenský zákon: Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023. ISBN 978-80-7400-929-7.

VOJÁČEK, Ladislav, Karel SCHELLE a Jaromír TAUCHEN. *Vývoj soukromého práva na území českých zemí II. díl*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-6007-4.

Právní normy:

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) v posledním znění

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů v posledním znění

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství v posledním znění

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích v posledním znění

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů v posledním znění

Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech v posledním znění

Zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb v posledním znění

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v posledním znění

Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích v posledním znění

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob v posledním znění

Zákon č. 416/2022 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s využíváním digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností a fungováním veřejných rejstříků v posledním znění

Důvodové zprávy:

Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [online]. Poslanecká sněmovna parlamentu ČR, 2011. [cit. 9.1. 2024]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=71122&pdf=1>

Důvodová zpráva k zákonu č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích [online]. Poslanecká sněmovna parlamentu ČR, 2011. [cit. 9.1. 2024]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=71126&pdf=1>

Důvodová zpráva k zákonu č. 416/2022 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s využíváním digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností a fungováním veřejných rejstříků [online]. Poslanecká sněmovna parlamentu ČR, 2022. [cit. 5.12. 2023]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=203784>

Judikatura:

Rozsudek, Nejvyšší soud, ze dne 12. 5. 2021, čj. 27 Cdo 3549/2020

Rozsudek, Nejvyšší správní soud, ze dne 15.5.2023, čj. As 17/2023-34

Rozsudek, Nejvyšší správní soud, ze dne 24.01.2024, čj. 6 As 5/2023-23

Internetové odkazy:

Ministerstvo spravedlnosti spouští nový seznam znalců, znaleckých kanceláří a znaleckých ústavů [online]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2023. [cit. 4. 2. 2024]. Dostupné z:

<https://znalci.justice.cz/ministerstvo-spravedlnosti-spousti-novy-seznam-znalcu-znaleckych-kancelari-a-znaleckych-ustavu/>

Nový portál živnostenského podnikání. [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2023. [cit. 11. 12. 2023]. Dostupné z:

<https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/aktualni-informace/dulezite---novy-portal-zivnostenskeho-podnikani--271723/>

Obecné informace o evidenci vyloučených osob [online]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2023. [cit. 5. 1. 2024]. Dostupné z:

<https://evo.justice.cz/web/napoveda>

Obchodní korporace – založení a vznik [online]. CzechTrade, 2024.

[cit. 3. 2. 2024]. Dostupné z:

<https://www.businessinfo.cz/navody/obchodni-korporace-zalozeni-a-vznik-ppbi/2/#zalozeni>

Roční přehled podnikatelů a živností. [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2024. [cit. 10. 2. 2024]. Dostupné z:

<https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/rocni-prehled-podnikatelu-a-zivnosti--222295/>

Set up a limited company: step by step [online]. GOV United Kingdom, 2024. [cit. 12.2.2024]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/set-up-limited-company>

Věcný záměr přípravy občanského zákoníku r. 2000 [online]. Komise pro aplikaci nové civilní legislativy Ministerstva spravedlnosti ČR, 2023. [cit. 30.11.2023]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/index.php/home/zakony-a-stanoviska/legislativni-proces>

Vzor společenské smlouvy pro založení s. r. o. [online]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2023. [cit. 28. 6. 2023]. Dostupné z:

<https://or.justice.cz/ias/ui/vzorsmlouvy>

Založení firmy či pobočky ve Spojeném království [online]. Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2020. [cit. 12.2.2024]. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/london/cz/obchod_a_ekonomika/zalozeni_firmy_ci_pobocky_ve_spojenem.html

Živnostenské podnikání [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2024. [cit. 28. 6. 2023]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/>